

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/20-01/18
URBROJ: 613-02-23-21-7

Zagreb, 19. svibnja 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRŽAVNOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA
ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZAVODU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	7
	Javna nabava	15
III.	REVIZIJA ZA 2019.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2019.	18
	Provedba naloga i preporuka	40

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Državnog hidrometeorološkog zavoda (dalje u tekstu: Zavod) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zavoda sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi i rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zavoda za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za usluge provođenja praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži u iznosu od 2.180.735,00 kn i prihodi kojim su financirani navedeni rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima te su u navedenom iznosu manje iskazani ukupni prihodi i rashodi za 2019.

U pojedinim slučajevima rashodi i imovina nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Rashodi za plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 1.346.126,00 kn i rashodi za plaće za prekovremeni rad u iznosu od 776.251,00 kn u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirani su u okviru rashoda za redovan rad, umjesto u okviru rashoda za plaće za posebne uvjete rada odnosno prekovremeni rad. U okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme evidentirani su rashodi za usluge održavanja programske opreme i prognostičkog modela Dunava u ukupnom iznosu od 290.250,00 kn, umjesto u okviru rashoda za računalne usluge. U okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme evidentirani su i rashodi za ulaganja u računalne programe – dodatne prilagodbe integriranog operativnog sustava za potrebe poslova vremenske analize i prognoze u iznosu od 189.946,00 kn, umjesto u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. U okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava evidentirani su rashodi u iznosu od 88.551,00 kn koji se odnose na rashode za soboslikarske i ličilačke usluge. U okviru računa ulaganja u računalne programe iskazane su četiri licence nabavne vrijednosti od 8.873,00 kn, koje su trebale biti iskazane u okviru nematerijalne imovine.

Evidentiranje rashoda i imovine na računima koji nisu propisani Računskim planom utječe na točnost i strukturu iskazanih rashoda i imovine u financijskim izvještajima.

Ulaganja na tuđoj imovini u iznosu od 192.055,00 kn nisu evidentirana na računu nefinancijske imovine i računu vlastitih izvora.

Pojedini rashodi koji se odnose na usluge pravnog savjetovanja, ugovora o djelu i mobilne telefonije u poslovnim knjigama nisu evidentirani uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela na temelju nastanka poslovnog događaja.

Za dio imovine nije obračunavan ispravak vrijednosti.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2019. nije obavljen. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zavoda za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U 2019. obavljeno je plaćanje predujmom (u ukupnom iznosu od 586.100,00 kn) za nabavu nefinancijske imovine te dvije usluge priključenja na elektroenergetsku mrežu pojedinačnog iznosa preko 50.000,00 kn. Za navedena plaćanja predujmovima nije pribavljena suglasnost ministra financija. (točka 2. Nalaza)
- Posredstvom agencije za privremeno zapošljavanje u Zavodu je tijekom 2019. radilo 69 agencijskih radnika (prosječno mjesečno 48), koji su obavljali poslove iz djelokruga Zavoda. Većina agencijskih radnika radila je tijekom cijele 2019., a pojedini su radili duže od jedne godine, odnosno neprekidno od 2017. (točka 4. Nalaza)
- Nabava usluga tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava te usluga interneta i čišćenja u ukupnom iznosu od 893.283,00 kn s porezom na dodanu vrijednost obavljena je izravno od pružatelja usluga narudžbenicama. S obzirom na to da se radi o nabavnim kategorijama za koje postupke javne nabave provodi Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, nabavu je trebalo provesti putem navedenog tijela. (točka 5. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na dio pod naslovom Financijski izvještaji, a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u dijelu u kojem su opisane činjenice u vezi sa sustavom obrane od tuče. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Zavoda

Zavod je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja.

Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je državna upravna organizacija. Nacionalna je meteorološka i hidrološka služba i dio svjetske mreže nacionalnih meteoroloških i hidroloških službi u okviru Svjetske meteorološke organizacije. Djelokrug Zavoda propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16, 104/16, 116/18 i 127/19), a od 23. srpnja 2020. odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20).

Zavod obavlja stručne poslove koji se odnose na: praćenje hidroloških i meteoroloških procesa, prikupljanje, obrađivanje i objavljivanje hidrometeoroloških podataka; istraživanje atmosfere i vodnih resursa; primjenu meteorologije i hidrologije u područjima klimatologije, pomorske meteorologije, agrometeorologije, umjetnog djelovanja na vrijeme, zrakoplovne meteorologije, prostornog planiranja i projektiranja i ostalih primjena; obavljanje međunarodnih poslova iz područja hidrologije i meteorologije od interesa za Republiku Hrvatsku. Nadalje, upravlja mrežom meteoroloških i hidroloških postaja i centara te nacionalnim bazama podataka iz područja meteorologije, hidrologije i kvalitete zraka, u skladu s odredbama Zakona o meteorološkoj i hidrološkoj djelatnosti (Narodne novine 66/19). Bavi se praćenjem i procjenjivanjem kvalitete zraka, mjerama za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja zraka na području Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18), a od 1. siječnja 2020. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine 127/19). Nadležan je za poslove istraživanja i poslove operativne obrane od tuče, motri, planira i upravlja mrežom radarskih centara, generatorskih i lansirnih postaja, prema odredbama Zakona o sustavu obrane od tuče (Narodne novine 53/01 i 55/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Sredstva za financiranje djelatnosti Zavoda su prihodi iz državnog proračuna, proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: županije) za provedbu operativnih poslova obrane od tuče, vlastiti prihodi, pomoći Europske unije (dalje u tekstu: EU), pomoći Europskog fonda za regionalni razvoj te ostale pomoći.

Unutarnje ustrojstvo Zavoda, nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica i njihov djelokrug, način upravljanja, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika, način planiranja poslova, radno vrijeme kao i druga pitanja od značaja za rad Zavoda uređeni su odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog hidrometeorološkog zavoda (Narodne novine 132/17 i 79/19), a od 8. rujna 2020. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog hidrometeorološkog zavoda (Narodne novine 97/20). Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog hidrometeorološkog zavoda, koja je bila na snazi u 2019., za obavljanje poslova iz djelokruga Zavoda predviđeno je 487 zaposlenika. Pravilnik o unutarnjem redu Zavoda donesen je u svibnju 2018. te dvije izmjene u lipnju i jedna u rujnu 2019.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Zavoda ustrojene su sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ravnatelja, Sektor za financije, pravne i opće poslove, Sektor za projekte Europske unije i druge međunarodne projekte, Sektor za motrenje vremena i klime, Sektor za meteorološka istraživanja i razvoj, Sektor za vremenske i pomorske analize i prognoze, Sektor za hidrologiju, Sektor za kvalitetu zraka, Samostalna služba za informatiku, Samostalna služba za umjerni laboratorij, Samostalna služba za daljinska mjerenja, Samostalna služba za praćenje i ublažavanje posljedica nepogoda te Samostalni odjel Biblioteka. U okviru sektora i samostalnih službi ustrojene su službe, odjeli i područne jedinice.

Sjedište Zavoda je u Zagrebu. Poslovi iz djelokruga Zavoda obavljaju se u Zagrebu, Splitu i Rijeci. Glavne meteorološke postaje smještene su na 37 lokacija, a radarski centri na osam lokacija.

Prema odredbi članka 37. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, nadzor nad radom Zavoda u 2019. provodilo je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (od 23. srpnja 2020. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja).

Početkom 2019. Zavod je imao 372 zaposlenika, a koncem 2019. imao je 368 zaposlenika. Od listopada 2017. glavna ravnateljica Zavoda je dr. sc. Branka Ivančan Picek.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan Zavoda za 2019. iznosio je 226.275.046,00 kn. Nakon izmjene i dopune državnog proračuna iz studenoga 2019. te preraspodjele unutar razdjela Ministarstva zaštite okoliša i energetike financijski plan Zavoda povećan je za 16.594.017,00 kn ili 7,3 % te iznosi 242.869.063,00 kn. Značajnije su povećana sredstva za provedbu aktivnosti Državna infrastruktura za motrenje atmosfere, voda i kvalitete zraka u iznosu od 6.685.100,00 kn, kapitalnog projekta OPKK 2014. – 2020., Prioriteta 5 – Modernizacija meteorološke motriteljske mreže – METMONIC (dalje u tekstu: METMONIC) u iznosu od 6.438.242,00 kn, aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu od 3.693.565,00 kn te za provedbu kapitalnog projekta Izgradnja nove upravne zgrade Zavoda u iznosu od 3.342.500,00 kn, a smanjenja su sredstva za provedbu aktivnosti Obrana od tuče u iznosu od 3.978.650,00 kn.

Vrijednosno značajnije financiranje rashoda planirano je prihodima iz državnog proračuna u iznosu od 96.060.913,00 kn, prihodima od pomoći Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 94.438.826,00 kn, prihodima od ostalih pomoći u iznosu od 30.453.453,00 kn te vlastitim prihodima u iznosu od 17.702.990,00 kn.

Rashodi u iznosu od 242.869.063,00 kn planirani su za provedbu programa Meteorologija, hidrologija i kakvoća zraka, koji se provodi kroz osam aktivnosti, 21 kapitalni projekt te tri tekuća projekta.

Prema podacima Državne riznice, u 2019. izvršeni su rashodi u iznosu od 143.581.214,00 kn, što je 99.287.849,00 kn ili 40,9 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnije manje od plana izvršeni su rashodi za provedbu kapitalnog projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 6 – Proširenje i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka – AIRQ (dalje u tekstu: AIRQ), planirani u iznosu od 36.907.174,00 kn, a ostvareni u iznosu od 14.460.124,00 kn te rashodi za provedbu kapitalnog projekta METMONIC, planirani u iznosu od 72.422.437,00 kn, a ostvareni u iznosu od 12.621.014,00 kn. Financiranje rashoda za provedbu navedenih programa planirano je većim dijelom sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i sredstvima ostalih pomoći. Do manjeg ostvarenja rashoda u odnosu na planirane došlo je, u najvećem dijelu, jer nije ostvarena planirana nabava postrojenja i opreme.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2020. i 2021. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2020. u iznosu od 242.475.714,00 kn te za 2021. u iznosu od 211.807.971,00 kn.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Zavoda.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 151.145.500,00 kn, što je 16.775.005,00 kn ili 12,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	18.436.235,00	34.961.439,00	189,6
2.	Prihodi od imovine	74,00	577,00	779,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	83.208,00	0,00	-
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	17.269.466,00	17.326.528,00	100,3
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	98.581.512,00	98.856.956,00	100,3
Ukupni prihodi		134.370.495,00	151.145.500,00	112,5

U odnosu na 2018. prihodi su veći za 16.775.005,00 kn ili 12,5 %. Značajnije su povećani prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 16.525.204,00 kn ili 89,6 %, zbog provedbe kapitalnih projekata AIRQ i METMONIC, financiranih iz EU sredstava. Svrha kapitalnog projekta AIRQ (Expansion and Modernisation of the National Network for Continuous Air Quality Monitoring) je unaprjeđenje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka kako bi se postigla učinkovita kontrola i upravljanje kvalitetom zraka u urbanim sredinama, zonama i aglomeracijama.

Svrha i cilj kapitalnog projekta METMONIC (Modernisation of the National Weather Observation Network in Croatia) je uspostava suvremenog i kvalitetnog sustava automatskih prizemnih meteoroloških postaja, oceanografskih plutača i daljinskih sustava mjerenja atmosfere, uključivši sustav meteoroloških radara, na ukupno 450 postaja, kako bi se osigurao sljediv, reprezentativan, visokokvalitetan, pouzdan i pravodoban podatak o stanju atmosfere i mora na čitavom području Republike Hrvatske.

Vrijednosno najznačajniji ostvareni su prihodi iz nadležnog proračuna u iznosu od 98.856.956,00 kn i čine 65,4 % ukupnih prihoda. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 94.500.473,00 kn te rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.356.483,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 34.961.439,00 kn i čine 23,1 % ukupnih prihoda. Većim dijelom ostvareni su od Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj) za provedbu dva kapitalna projekta, AIRQ u iznosu od 12.984.770,00 kn te METMONIC u iznosu od 10.773.340,00 kn. U okviru navedenih prihoda ostvareni su i prihodi od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) u iznosu od 7.528.966,00 kn za provedbu aktivnosti Državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka u iznosu od 4.724.185,00 kn te za provedbu kapitalnih projekata AIRQ u iznosu od 1.756.853,00 kn i METMONIC u iznosu od 1.047.928,00 kn.

Sustav obrane od tuče uređen je Zakonom o sustavu obrane od tuče. Navedenim Zakonom propisan je način financiranja, obveze nositelja poslova obrane od tuče, odnosi nositelja poslova i sudionika u provođenju obrane od tuče te druga pitanja važna za provedbu jedinstvenosti sustava. Sredstva za provođenje operativnog rada obrane od tuče Zavod ostvaruje prema odredbi članka 13. Zakona o sustavu obrane od tuče. Navedenom odredbom propisano je da se sredstva za obranu od tuče osiguravaju, između ostalog, u visini do 1,0 % od sredstava proračuna županija na branjenom području i Grada Zagreba u visini 0,1 % proračuna za tekuću godinu. Prihodi za provođenje operativnog rada obrane od tuče u 2019. ostvareni su u ukupnom iznosu od 7.733.779,00 kn, od čega iz državnog proračuna 5.590.187,00 kn (u okviru prihoda iz nadležnog proračuna), a proračuna županija s branjenog područja i Grada Zagreba (u okviru pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna) 2.143.592,00 kn. Tri županije nisu uplatile sredstva za provedbu operativnog rada obrane od tuče za 2019. Vrijednosno značajnija sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn uplatila je jedna županija. Uplaćena sredstva za obranu od tuča u 2019. u odnosu na prijašnje godine su smanjena. Zavod je sastavio Plan i program rada operativne obrane od tuče za 2019. (siječanj 2019.) i Godišnji izvještaj rada sustava obrane od tuče u 2019. te su dostavljeni županijama s branjenog područja, Gradu Zagrebu i Ministarstvu poljoprivrede. Uz navedeni Izvještaj dostavljen je dopis u vezi s podmirenjem dugovanja za provedbu operativnog rada obrane od tuče. Zavod je zbog problema utvrđivanja iznosa godišnje financijske obveze svake županije / Grada Zagreba angažirao ovlaštenog financijskog vještaka da dođe do vjerodostojnih iznosa za tužbe sa zakonskim zateznim kamatama za razdoblje 2009. – 2013. Za neuplaćeni dio sredstava za provođenje operativnog rada obrane od tuče Zavod je prijašnjih godina podnio tužbe za deset županija i Grad Zagreb. Nagodbom su riješena potraživanja od tri županije, sporazumom od jedne županije, sudskim presudama sporove su dobile tri županije, dok su sudski postupci za tri županije i Grad Zagreb u tijeku. U poslovnim knjigama potraživanja za sredstva za provođenje operativnog rada obrane od tuče nisu evidentirana.

Ministarstvo poljoprivrede, kao nadležno tijelo za nadzor nad provedbom Zakona o sustavu obrane od tuče, nakon održanog sastanka u rujnu 2020. u vezi s funkcioniranjem i održivosti sustava obrane od tuče na način propisan Zakonom o sustavu obrane od tuče iz 2001. obavijestilo je Zavod da će predložiti Vladi Republike Hrvatske donošenje Zakona o ukidanju Zakona o sustavu obrane od tuče.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 17.326.528,00 kn odnose se na prihode od pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 17.260.333,00 kn te tekuće donacije u iznosu od 66.195,00 kn. Prihodi od pruženih usluga ostvaruju se na temelju ugovora koji se zaključuju s korisnicima (HEP d.d., Hrvatske vode, Hrvatske ceste d.o.o., PLINACRO d.o.o., Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine te TV kuće HRT, N1, RTL i drugi) nakon provedenih postupaka javne nabave u kojima je Zavod ponuditelj na temelju zahtjeva za meteorološkim podacima i informacijama koji se nalazi na mrežnim stranicama Zavoda, a cijena usluge utvrđena je u Katalogu i cjeniku podataka, proizvoda i usluga te na temelju drugih zahtjeva korisnika na koje se odgovara ponudom, a korisnici naručuju uslugu narudžbenicom. Vrijednosno značajniji vlastiti prihodi ostvareni su od ugovornih hidroloških radova u iznosu od 6.397.310,00 kn, vremenske prognoze u iznosu od 1.939.628,00 kn, produkata prognostičkog modela u iznosu od 1.821.569,00 kn, usluga na redovnom i izvanrednom održavanju automatskih meteoroloških sustava, umjeravanju osjetnika, prikupljanju, obradi, kontroli, dostupnosti i arhiviranju podataka mjerenja (automatski meteorološki sustavi u vlasništvu su korisnika) u iznosu od 1.413.680,00 kn. Iz prihoda od pruženih usluga u 2019. utrošeno je 11.648.588,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od pruženih usluga utrošeni su za intelektualne usluge u iznosu od 4.333.912,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.858.502,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 934.805,00 kn te na službena putovanja u iznosu od 471.671,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 152.403.269,00 kn, što je 34.416.461,00 kn ili 29,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	43.619.187,00	46.274.005,00	106,1
2.	Materijalni rashodi	59.696.921,00	71.870.634,00	120,4
3.	Financijski rashodi	81.385,00	68.096,00	83,7
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	192.890,00	176.171,00	91,3
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	14.396.425,00	34.014.363,00	236,3
	Ukupni rashodi	117.986.808,00	152.403.269,00	129,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	134.370.495,00	151.145.500,00	112,5
	Višak prihoda	16.383.687,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.257.769,00	-

Prema vrstama rashoda, vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu od 71.870.634,00 kn, koji čine 47,2 % ukupnih rashoda. Rashodi za zaposlene u iznosu od 46.274.005,00 kn čine 30,4 % ukupnih rashoda, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 34.014.363,00 kn čine 22,3 % ukupnih rashoda.

U odnosu na 2018. značajnije su povećani rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 19.617.938,00 kn ili 136,3 % te materijalni rashodi u iznosu od 12.173.713,00 kn ili 20,4 %.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su zbog uređenja i opremanja (uredska oprema i namještaj) nove poslovne zgrade na lokaciji Borongaj, nabave novog računalnog programa financiranog iz kapitalnog projekta AIRQ, uvođenja GPS nadzora vozila, nabave opreme za rad mreže meteoroloških postaja te nabave specijaliziranih instrumenata i uređaja za rad stručnih službi Zavoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 46.274.005,00 kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 38.233.381,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 6.323.939,00 kn i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi djeci, naknada za godišnji odmor, odlazak u mirovinu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te ostalo) u iznosu od 1.716.685,00 kn.

U okviru rashoda za brutoplaće evidentirani su rashodi za plaće za prekovremeni rad u iznosu od 776.251,00 kn i rashodi za posebne uvjete rada u iznosu od 1.346.126,00 kn (rad na visinama, u uvjetima snažnog mikrovalnog i ionizirajućeg zračenja, sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima i rad u vodi). Rashodi za zaposlene veći su za 2.654.818,00 kn ili 6,1 % u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja osnovice za izračun plaće službenika i namještenika u državnim službama te napredovanja zaposlenika na više plaćena radna mjesta.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 71.870.634,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu od 41.176.037,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 14.882.747,00 kn te na rashode za materijal i energiju u iznosu od 9.078.324,00 kn.

Rashodi za usluge u iznosu od 41.176.037,00 kn veći su za 6.383.363,00 kn ili 18,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajnije u iznosu od 6.330.251,00 kn ili 27,2 % povećani su rashodi za intelektualne usluge, što je rezultat aktivnosti u vezi s provedbom kapitalnih projekata METMONIC i AIRQ.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na intelektualne usluge u iznosu od 29.607.699,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 4.674.921,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 2.628.029,00 kn te ostale usluge u iznosu od 1.343.490,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne usluge odnose se na rashode za usluge idejnih rješenja, studija, projektne dokumentacije i stručnog nadzora u iznosu od 6.603.751,00 kn, usluge privremenog zapošljavanja u iznosu od 5.768.715,00 kn, usluge raketara i poslužitelja generatora u djelovanju obrane od tuče u iznosu od 4.462.490,00 kn, usluge motritelja (u mreži meteoroloških postaja kao i na postajama u okviru Odjela za operativne podloge i podršku sustava obrane od tuče) u iznosu od 4.401.895,00 kn te usluge pravnog savjetovanja u iznosu od 4.007.581,00 kn.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 4.674.921,00 kn većim dijelom odnose se na usluge održavanja postrojenja i opreme (mjerne opreme na postajama za praćenje kvalitete zraka, računala i računalne opreme, tehničke zaštite na lansirnim postajama, održavanje i nadogradnju integriranog operativnog sustava za potrebe poslova vremenske analize prognoze, održavanja uređaja za proizvodnju čiste vode i drugo) u iznosu od 2.781.300,00 kn, građevinskih objekata u iznosu od 852.814,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u iznosu od 515.715,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu od 2.628.029,00 kn. Vrijednosno značajniji, u iznosu od 2.335.957,00 kn, odnose se na rashode za zakup poslovnog prostora u svrhu praćenja kakvoće zraka i kontrole mjernih podataka i instrumenata te skladišnog prostora u iznosu od 1.236.293,00 kn, najam prijevoznih sredstava u iznosu od 971.300,00 kn te najam repetitora u iznosu od 128.364,00 kn.

Rashodi za ostale usluge ostvareni su u iznosu od 1.343.490,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za naknadu za energetske usluge u iznosu od 510.988,00 kn, usluge pranja i čišćenja u iznosu od 243.498,00 kn te usluge čuvanja imovine u iznosu od 218.352,00 kn.

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 14.882.747,00 kn. Vrijednosno najznačajniji odnose se na rashode za međunarodne članarine u iznosu od 14.150.342,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 9.749.743,00 kn ili 189,9 %. Do značajnog odstupanja došlo je jer rashodi za međunarodne članarine za 2018. nisu u potpunosti evidentirani na računu rashoda za 2018., nego su evidentirani i na računu rashoda za 2017.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 9.078.324,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za materijal i sirovine (meteorološke radiosonde, meteorološki baloni, boce ispitnih plinova, sanitetski materijal) u iznosu od 4.110.535,00 kn, energiju (električna energija, plin, motorni benzin i dizelsko gorivo te druga energija) u iznosu od 2.131.184,00 kn te za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje (rezervni dijelovi i potrošni materijal za mjerne uređaje za mjerenje kvalitete zraka HORIBA i EAS, oprema za održavanje meteoroloških postaja – sidrišta, nogari, rukohvati, gazišta i drugo) u iznosu od 1.612.272,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 34.014.363,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu mjernih i kontrolnih uređaja u iznosu od 18.728.775,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini (uređenje i opremanje poslovne zgrade na Borongaju) u iznosu od 7.328.041,00 kn te na ulaganja u računalne programe u iznosu od 2.707.988,00 kn.

U okviru rashoda za nabavu mjernih i kontrolnih uređaja u iznosu od 18.728.775,00 kn vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu vjetrologa Radar Wind za mjerenje smjera visinskog vjetrologa, meteoroloških osjetnika za mjerenje smjera i brzine vjetrologa, temperature i relativne vlažnosti zraka, tlaka zraka i količine oborina, GIS programske opreme, analizatora za organske plinove i drugo.

Manjak prihoda za 2019. ostvaren je u iznosu od 1.257.769,00 kn. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda i primitaka u iznosu od 6.910.758,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 5.652.989,00 kn. Navedeni višak prihoda ostvaren je u najvećem dijelu u iznosu od 5.611.745,00 kn iz vlastitih prihoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 88.886.058,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2019.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	38.119.971,00	61.125.022,00	160,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	139,00	139,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	9.599.815,00	10.245.736,00	106,7
1.3.	Postrojenja i oprema	23.952.160,00	37.042.531,00	154,7
1.4.	Prijevozna sredstva	2.468.689,00	2.431.363,00	98,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	575.135,00	575.135,00	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.524.033,00	10.830.118,00	710,6
2.	Financijska imovina	18.919.571,00	27.761.036,00	146,7
2.1.	Novčana sredstva	5.000,00	4.600,00	92,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	1.661.371,00	463.995,00	27,9
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	96.400,00	96.400,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	13.528.113,00	23.211.005,00	171,6
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.628.687,00	3.985.036,00	109,8
	Ukupno imovina	57.039.542,00	88.886.058,00	155,8
3.	Obveze	7.649.596,00	15.900.016,00	207,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	7.617.571,00	9.946.726,00	130,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	32.025,00	5.953.290,00	18 589,5
4.	Vlastiti izvori	49.389.946,00	72.986.042,00	147,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	57.039.542,00	88.886.058,00	155,8
	Izvanbilančni zapisi	9.069.865,00	14.343.933,00	158,1

Vrijednost ukupne imovine te obveza i vlastitih izvora u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. povećana je za 31.846.516,00 kn ili 55,8 %. Vrijednost nefinancijske imovine povećana je za 23.005.051,00 kn ili 60,3 %, a financijske imovine za 8.841.465,00 kn ili 46,7 %.

Vrijednosno značajnije povećanje nefinancijske imovine rezultat je povećanja vrijednosti postrojenja i opreme koja je veća za 13.090.371,00 kn ili 54,7 % zbog nabave mjernih i kontrolnih uređaja u iznosu od 18.728.774,00 kn te ulaganja na tuđoj imovini (uređenje i opremanje poslovne zgrade na Borongaju) u iznosu od 7.353.001,00 kn.

Povećanje vrijednosti financijske imovine najvećim dijelom rezultat je više iskazanih potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 9.682.892,00 kn ili 71,6 %. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja iz državnog proračuna za namjenske i vlastite prihode uplaćene u proračun te na potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija i institucija i tijela EU za sljedeća dva kapitalna projekta: Integrirano upravljanje rizicima od poplava u prekograničnim riječnim slivovima – FRISCO 1 i Praćenje i upravljanje rizikom od priobalnih vremenskih ekstrema i poplava kao podrška jadranskom sustavu zaštite i spašavanja – AdriaMORE.

Nefinancijska imovina u iznosu od 61.125.022,00 kn odnosi se na postrojenja i opremu u iznosu od 37.042.531,00 kn, drugu nefinancijsku imovinu u iznosu od 10.830.118,00 kn, građevinske objekte u iznosu od 10.245.736,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 2.431.363,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu od 575.135,00 kn te zemljište (na njemu su hidrometeorološke stanice koje Zavod koristi za motrenje vremena i klime) u iznosu od 139,00 kn.

Vrijednost postrojenja i opreme koncem 2019. iskazana je u iznosu od 37.042.531,00 kn. Vrijednosno najznačajnija odnosi se na mjerne i kontrolne uređaje.

Vrijednosno značajnija druga nefinancijska imovina odnosi se na ulaganja na tuđoj imovini radi korištenja (uređenje i opremanje – uredska oprema i namještaj nove poslovne zgrade na lokaciji Borongaj) u iznosu od 7.260.345,00 kn te na ulaganja u računalne programe (GIS programska oprema za kapitalni projekt AIRQ) u iznosu od 2.707.988,00 kn.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 10.245.736,00 kn, a odnose se na vrijednost poslovnih objekata u iznosu od 11.808.389,00 kn, drugih građevinskih objekata u iznosu od 5.975.109,00 kn te na ispravak vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 7.537.762,00 kn.

Vrijednost prijevoznih sredstava u iznosu od 2.431.363,00 kn odnosi se na vrijednost prijevoznih sredstava u cestovnom prometu u iznosu od 7.949.445,00 kn, prijevoznih sredstava u pomorskom i riječnom prometu u iznosu od 161.789,00 kn te na ispravak vrijednosti prijevoznih sredstava u iznosu od 5.679.871,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 575.135,00 kn odnosi se na ulaganja (izrada idejnog projekta, tehnička dokumentacija, lokacijska dozvola, izrada PGP-a, izvedbeni projekt, ishođenje posebnih uvjeta za izradu glavnog projekta i drugo) u vezi s postavljanjem meteoroloških radara na Jadranu na tri lokacije: Pula, Zadar i Vis. Postupak postavljanja meteorološkog radara na lokaciji Pula zaustavljen je zbog dobivenog negativnog mišljenja Hrvatske kontrole zračne plovidbe u srpnju 2017. za idejni projekt za ishođenje posebnih uvjeta za izradu glavnog projekta za građenje meteorološkog radara Pula. Zavod je pristupio traženju nove lokacije za instalaciju meteorološkog radara, a na navedenoj lokaciji instalirana je automatska meteorološka postaja i djelomično obnovljena zgrada. Postavljanje radara na lokaciji Zadar je u okviru kapitalnog projekta METMONIC i u tijeku su radovi (odabran je proizvođač radara, napravljena kompletna projektna dokumentacija i uskoro se očekuje objavljivanje natječaja za izvođenje građevinskih radova). Postavljanje radara na lokaciji Vis, prema obrazloženju odgovorne osobe, je nakon stručnih analiza proglašeno kao neoptimalno te se pristupilo pronalaženju adekvatne lokacije. Odabrana je lokacija na poluotoku Pelješcu (vrh Uljenje iznad Žuljane). Postavljanje radara na navedenoj lokaciji provodi se u okviru kapitalnog projekta METMONIC.

Financijska imovina koncem 2019. iznosi 27.761.036,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosi se na potraživanja u iznosu od 23.675.000,00 kn te rashode budućih razdoblja u iznosu od 3.985.036,00 kn (od čega se na plaće za prosinac 2019. isplaćene u siječnju 2020. odnosi 3.770.906,00 kn).

Koncem 2019. iskazana su potraživanja u iznosu od 23.978.659,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) u iznosu od 303.659,00 kn te koncem 2019. potraživanja iznose 23.675.000,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 23.211.005,00 kn, ostala potraživanja (za predujmove – plaćanje prema ponudi i za naknade koje se refundiraju – HZZO) u iznosu od 257.371,00 kn, potraživanja za jamčevne pologe (jamstva za uredno ispunjenje ugovora za slučaj povrede ugovornih obveza) u iznosu od 129.916,00 kn te potraživanja od zaposlenih (predujmovi za službena putovanja i materijalne troškove zaposlenicima u glavnim meteorološkim postajama i radarskim centrima) u ukupnom iznosu od 76.708,00 kn.

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, potraživanja iskazana koncem 2019. veća su za 8.485.516,00 kn ili 55,9 %. Vrijednosno značajnije povećana su potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 2.419.196,00 kn ili 308,7 % te potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu od 7.906.279,00 kn ili 94,5 %. Smanjena su potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 497.550,00 kn ili 10,9 % te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 154.102,00 kn ili 66,8 %.

Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2019. na dospjela potraživanja odnosi se 139.750,00 kn, a na nedospjela 23.535.250,00 kn. Od dospjelih potraživanja, vrijednosno značajnija su potraživanja za prihode od pruženih usluga u iznosu od 95.906,00 kn te potraživanja za predujmove za službena putovanja u ukupnom iznosu od 41.844,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 23.211.005,00 kn odnose se na potraživanja za prihode iz proračuna (za ostvarene, a neutrošene vlastite prihode, od županija branjenog područja – sustav obrane od tuče i drugo) u iznosu od 16.268.789,00 kn, potraživanja za prihode od pruženih usluga u iznosu od 3.739.417,00 kn i na potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 3.202.799,00 kn.

Ukupne obveze koncem 2019. iskazane su u iznosu od 15.900.016,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine veće su za 8.250.420,00 kn ili 107,9 %. Značajnije su povećane obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 5.921.265,00 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 1.003.162,00 kn i obveze za primljene jamčevine u iznosu od 896.533,00 kn. Povećanje navedenih obveza rezultat je pojačanih aktivnosti u provedbi kapitalnog projekta AIRQ.

Obveze iskazane koncem 2019. u iznosu od 15.900.016,00 kn odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 5.953.290,00 kn, zaposlene u iznosu od 3.814.397,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 1.531.787,00 kn, porez na dodanu vrijednost u iznosu od 1.892.953,00 kn, primljene jamčevine u iznosu od 2.119.320,00 kn, EU predujmove u iznosu od 446.076,00 kn i druge obveze u iznosu od 142.193,00 kn. Od ukupnih obveza, na dospjele obveze koncem 2019. odnosi se 1.726,00 kn, a na nedospjele 15.898.290,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su koncem 2019. u iznosu od 14.343.933,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na tuđu imovinu na korištenju u Zavodu u iznosu od 10.209.074,00 kn (nekretnina na Borongaju, unajmljeni automobili – operativni leasing i unajmljeni aparati za vodu), instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 3.997.780,00 kn (zadužnice, bankarske garancije i jamčevni polozi) te na dana jamstva u iznosu od 133.578,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave donesenim u siječnju 2019. procijenjena vrijednost nabave roba, usluga i radova iznosila je 336.271.821,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2019. doneseno je pet izmjena i dopuna Plana nabave. Prema zadnjim izmjenama i dopunama iz studenoga 2019. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti u iznosu od 321.622.385,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Zavoda, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). Plan nabave i izmjene Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH), u skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključen je 31 ugovor za nabavu roba u vrijednosti od 25.477.567,00 kn, šest ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 5.794.516,00 kn i jedan ugovor za nabavu radova u vrijednosti od 819.969,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključen je jedan okvirni sporazum za nabavu roba u vrijednosti od 1.194.219,00 kn. Zaključena su dva dodatka ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 273.400,00 kn, od čega jedan na temelju provedenog pregovaračkog postupka bez prethodne objave u vrijednosti od 25.900,00 kn.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 18.025.932,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 8.795.409,00 kn, roba 8.159.874,00 kn i radova 1.070.649,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Zavod je zaključio godišnje ugovore za nabavu roba i usluga, 19 ugovora u iznosu od 4.846.922,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Do značajnijeg odstupanja ugovorene vrijednosti nabave u 2019. u odnosu na Plan nabave došlo je najvećim dijelom zato što su pojedini postupci iz Plana nabave u provedbi kapitalnih projekata METMONIC i AIRQ započeli u 2019., čije ugovaranje je provedeno u 2020., a pojedini postupci nabave obavljani su u 2020.

U siječnju 2019. donesen je Pravilnik o postupku provođenja jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 19. listopada 2020. do 19. svibnja 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
4. Zakon o zaštiti zraka
5. Zakon o sustavu obrane od tuče
6. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu (Narodne novine 113/18 i 111/19)
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)
8. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17 i 70/19)
9. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, članak 55. (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19 i 119/19)
10. Zakon o radu (Narodne novine 93/14 i 127/17)
11. Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)

12. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
13. Zakon o javnoj nabavi
14. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
15. Odluka o provedbi jednostavne nabave u Zavodu (siječanj 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prijašnjeg razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza korištene su sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima. Provjerene su vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima, rashodima, postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Plan rada Zavoda za 2019. izrađen je u siječnju 2019. prema odredbi članka 34. Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 154/11, 17/12 i 118/16). Navedena Uredba prestala je biti na snazi stupanjem na snagu Uredbe o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 70/19) u srpnju 2019. Plan rada sadrži prikaz specifičnih ciljeva Zavoda u 2019. razrađen prema ustrojstvenim jedinicama, što omogućuje praćenje ostvarenja planiranih ciljeva kao i povezivanje s ciljevima sadržanim u Strateškom planu 2018. – 2020. Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Izveštaj o radu za 2019. sastavljen je u siječnju 2020. i sadrži pregled obavljenih poslova u 2019. po sektorima odnosno službama. Navedeni Izveštaj nije objavljen na mrežnim stranicama Zavoda, što nije u skladu s odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15). Navedenom odredbom propisano je da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati, između ostalog i izvješća o radu.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Zavoda objaviti izvješće o radu u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

- 1.2. *Zavod prihvaća nalaz u vezi s objavom izvješća o radu u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. U Očitovanju se navodi da će se na mrežnim stranicama objavljivati izvješće o radu (usklađeno s godišnjim planom rada).*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Zavod je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige

Zavod kao proračunski korisnik državnog proračuna u obvezi je primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i provedbenim propisima.

Pojedini rashodi i imovina nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana.

Rashodi za plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 1.346.126,00 kn (rad na visinama, rad u uvjetima snažnog mikrovalnog i ionizirajućeg zračenja, rad sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima i rad u vodi) i prekovremeni rad u iznosu od 776.251,00 kn u poslovnim knjigama evidentirani su u okviru rashoda za redovan rad, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za plaće za posebne uvjete rada odnosno prekovremeni rad.

Nadalje, u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme evidentirani su rashodi za usluge održavanja programske opreme u iznosu od 230.250,00 kn te usluge godišnjeg održavanja prognostičkog modela Dunava u iznosu od 60.000,00 kn, koji po svojoj prirodi predstavljaju rashode za računalne usluge. Također, u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme evidentirana su ulaganja u računalne programe – dodatne prilagodbe integriranog operativnog sustava za potrebe poslova vremenske analize i prognoze u iznosu od 189.946,00 kn, koji se prema prirodi rashoda odnose na rashode za nabavu nefinancijske imovine. U okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava evidentirani su rashodi u iznosu od 88.551,00 kn, koji se odnose na rashode za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata za soboslikarske i ličilačke usluge.

Lansirne postaje u knjizi dugotrajne imovine evidentirane su na dva računa, na računu Poslovni objekti i Ostali građevinski objekti, a trebale su biti evidentirane na računu Ostali građevinski objekti.

Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih promjena na za to propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, dio rashoda za ulaganja na tuđoj imovini (sustav tehničke zaštite poslovne zgrade koju koristi Zavod, kapitalni projekt METMONIC) u iznosu od 192.055,00 kn evidentiran je na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine i obveza, ali za navedeno ulaganje nije povećana nefinancijska imovina i vlastiti izvori. Odredbom članka 57., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu imovine evidentirati na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Pojedini rashodi nisu evidentirani u skladu s propisanim modificiranim računovodstvenim načelom nastanka poslovnog događaja.

Koncem srpnja 2018., u skladu s ponudom, zaključen je ugovor za nabavu usluga pravnog savjetovanja za provedbu kapitalnog projekta METMONIC u iznosu od 8.733.750,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovor je zaključen na razdoblje do rujna 2021. Prema ugovoru, pružatelj usluga dužan je tijekom obavljanja usluga izvještavati Zavod putem Početnog izvješća te tromjesečnih izvješća. Pružatelj usluga ispostavio je račun za početnu fazu (od 25. srpnja do 24. kolovoza 2018.) i prvo tromjesečje (od 25. kolovoza do 24. studenoga 2018.) 8. siječnja 2019., koji je zaprimljen u Zavodu 17. siječnja 2019. u iznosu od 427.590,00 kn. Zavod je rashode prema navedenom računu evidentirao u poslovnim knjigama u 2019. Prema ugovoru, Početno izvješće dostavlja pružatelj usluge najkasnije u roku od 15 dana nakon okončanja početne faze, odnosno analize zatečenog stanja. Početna faza, odnosno analiza zatečenog stanja treba se dovršiti u roku od mjesec dana od dana zaključenja ugovora. S obzirom na to da je ugovor zaključen 25. srpnja 2018. i da je početna faza trajala od 25. srpnja do 24. kolovoza 2018., a prvo tromjesečje od 25. kolovoza do 24. studenoga 2018., usluge su obavljene u 2018. te je navedene rashode trebalo evidentirati u 2018.

Za nabavu usluga pravnog savjetovanja za provedbu kapitalnog projekta AIRQ u listopadu 2017. zaključen je ugovor o navedenim uslugama s ponuditeljem u skladu s ponudom u iznosu od 3.187.500,00 kn. Pružatelj usluge je za četvrto tromjesečje provedbe projekta (za razdoblje od 18. kolovoza do 17. studenoga 2018.) ispostavio račun 8. siječnja 2019., koji je zaprimljen u Zavodu 21. siječnja 2019. u iznosu od 361.063,00 kn. Navedeno nije u skladu s ugovorom, kojim je određeno da će tromjesečna izvješća izvoditelj dostavljati najkasnije u roku od 15 dana nakon završetka tromjesečnog razdoblja na koje se izvješće odnosi te je u odnosu na prethodno tromjesečje izvješće za navedeno tromjesečje trebalo biti dostavljeno najkasnije do 3. prosinca 2018. Navedeni rashodi u iznosu od 361.063,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama Zavoda za 2019., umjesto u izvještajnom razdoblju za 2018. kada su i nastali.

U studenome 2018. zaključena su dva ugovora o djelu za poslove sortiranja i razvrstavanja arhivske građe u ukupnom bruto iznosu od 16.190,00 kn. Ugovoreno je plaćanje u roku od 45 dana od dana zaključenja ugovora, a ugovorom nije navedeno razdoblje obavljanja usluge. Izvještaj komisije o izvršenju ugovornih obveza sastavljen je koncem 2018. te se može zaključiti da su navedene usluge obavljene do konca 2018. Naknade su isplaćene u siječnju 2019. te su rashodi prema navedenim ugovorima o djelu u iznosu od 16.190,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama u 2019., iako je poslovni događaj nastao u 2018.

Rashodi za usluge mobilne telefonije evidentirani su za jedanaest obračunskih razdoblja od siječnja do studenoga 2019., a nisu evidentirani rashodi za usluge mobilne telefonije za prosinac 2019. u iznosu od 19.822,00 kn, koji su evidentirani u poslovnim knjigama za 2020., iako je poslovni događaj nastao u 2019.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja. Modificirano računovodstveno načelo nastanka događaja, između ostalog, znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže rashode iskazivati uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru rashoda za ostale intelektualne usluge u provedbi aktivnosti Državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka, za usluge trajnog praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži evidentirani su rashodi u iznosu od 1.971.286,00 kn. U veljači 2019. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zavod i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada (dalje u tekstu: Institut) zaključili su godišnji ugovor kojim su ugovorne strane uredile međusobna prava i obveze te način i iznos financiranja poslova. Početkom travnja 2019. zaključen je godišnji Ugovor o neposrednom sudjelovanju Fonda i Zavoda u financiranju Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži u skladu s odobrenim Planom provedbe programa mjerenje razine onečišćenosti u državnoj mreži i ostalih aktivnosti vezanih uz rad državne mreže za 2019., koji je izradio Institut. Između ostalog, navedenim Ugovorom Zavodu su za financiranje spomenutog Programa odobrena sredstva Fonda u iznosu od 4.792.361,00 kn.

Prema odredbi članka 11. Ugovora koji su zaključili Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zavod i Institut, za obavljene usluge Institut ispostavlja mjesečne račune s izvješćem o obavljenim uslugama Zavodu. U poslovnim knjigama Zavoda evidentirani su računi za srpanj, rujan, listopad i studeni 2019., u ukupnom iznosu od 1.969.411,00 kn. Prema podacima Zavoda, u 2019. za usluge provođenja praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži ispostavljeno je jedanaest računa za razdoblje od siječnja do studenoga 2019. u ukupnom iznosu od 4.450.146,00 kn te početkom 2020. za prosinac 2019. u iznosu od 380.825,00 kn.

S obzirom na to da su u 2019. u poslovnim knjigama evidentirani i financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 1.969.411,00 kn, vidljivo je da rashodi u iznosu od 2.180.735,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima, kao ni prihodi kojim su financirani navedeni rashodi, a koji su ostvareni od Fonda iz izvora prihoda ostalih pomoći i darovnica. Obveze za navedene rashode podmirene su cesijom između Zavoda, Instituta i Fonda.

Navedeno je utjecalo na manje evidentirane rashode i prihode u poslovnim knjigama te iskazane prihode i rashode u financijskim izvještajima, što nije u skladu s odredbom članka 98. Zakona o proračunu, kojom je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima: točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati te u financijskim izvještajima iskazivati cjelokupne prihode i rashode.

U ožujku 2019. zaključen je Ugovor za nabavu usluga sistematskog pregleda, za svih 394 zaposlenika Zavoda u iznosu od 197.000,00 kn (po zaposleniku 500,00 kn). Za usluge sistematskog pregleda zaposlenika Zavoda pružatelj usluge ispostavio je tri računa, u svibnju 2019. u iznosu od 60.000,00 kn, u srpnju 2019. u iznosu od 41.500,00 kn i u kolovozu 2019. u iznosu od 500,00 kn, odnosno ukupno u iznosu od 102.000,00 kn.

Uz račun u iznosu od 41.500,00 kn nalazi se popis zaposlenika, dok se uz račun u iznosu od 60.000,00 kn ne nalazi popis zaposlenika koji su upućeni i koji su obavili sistematski pregled te nije poznato koliko je zaposlenika obavilo sistematski pregled, što nije u skladu s Ugovorom, kojim je određeno da će se sistematski pregled zaposlenika Zavoda obaviti prema popisu zaposlenika koji je Zavod obvezan dostaviti izvršitelju usluge. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je, između ostalog, propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama obavljati na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih isprava iz kojih se nedvosmisleno može utvrditi njezin materijalni sadržaj u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Koncem 2019. obavljeno je plaćanje predujmom za nabavu servera zbog instalacije programskog rješenja za spajanje s Državnom riznicom u iznosu od 98.400,00 kn. Isporuka je uredno izvršena i program instaliran. Nadalje, tijekom 2019. predujmovima su plaćene usluge priključenja na elektroenergetsku mrežu u iznosima od 275.200,00 kn i 212.500,00 kn. Za navedena plaćanja predujmovima nije pribavljena suglasnost ministra financija. Odredbom članka 12. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu propisano je da korisnik može plaćati predujmom bez suglasnosti ministra financija do pojedinačnog iznosa od 50.000,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže pri plaćanju predujmom u iznosu većem od 50.000,00 kn pojedinačno pribaviti suglasnost ministra financija u skladu s odredbom Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Podaci o vrijednosti nefinancijske imovine u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama dugotrajne nefinancijske imovine nisu usklađeni. Vrijednost navedene imovine u analitičkim evidencijama iskazana je u iznosu od 59.997.131,00 kn i manja je za 1.127.891,00 kn od nefinancijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi.

Vrijednosno najznačajnija razlika odnosi se na nefinancijsku imovinu u pripremi koja u analitičkom knjigovodstvu nije evidentirana, a u glavnoj knjizi i Bilanci iznosi 575.135,00 kn te na vrijednost nematerijalne imovine, odnosno na ulaganja na tuđoj imovini radi korištenja u iznosu od 465.129,00 kn za koje u analitičkom knjigovodstvu nisu evidentirane poslovne promjene koje se odnose na uređenje i opremanje zgrade na Borongaju. Prema odredbi članka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Također, prema odredbama članka 7. navedenog Pravilnika, analitičko knjigovodstvo dugotrajne imovine je analitička knjigovodstvena evidencija stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, iz čega proizlazi da podaci o dugotrajnoj imovini u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama trebaju biti istovjetni. Posebne pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako proračunski korisnik izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osigurava potrebne podatke.

Vrijednost sitnog inventara u glavnoj knjizi evidentirana je u iznosu od 7.827.793,00 kn, a u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine u iznosu od 3.907.677,00 kn, što je 3.920.116,00 kn ili 50,1 % manje u odnosu na glavnu knjigu zbog neevidentiranja ispravka vrijednosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o vrijednosti nefinancijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za 5 081 stavku osnovnih sredstava, nabavne vrijednosti od 58.497.900,00 kn nije obračunavan ispravak vrijednost od 2008. Odnosi se na dio građevinskih objekata, uredskog namještaja, radijskih i TV prijamnika, preciznih i optičkih instrumenata te dio sitnog inventara. Odredbama članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da je osnovica za otpis dugotrajne imovine njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost. Početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine je prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu. Za ispravak vrijednosti imovine umanjuju se vlastiti izvori.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i evidentirati obračun ispravka vrijednosti cjelokupne dugotrajne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema pomoćnim evidencijama imovine, Zavod ima 128 računalnih programa, od kojih se prema obrazloženju odgovornih osoba ne koristi 32, a od evidentiranih 50 licenci ne koristi se njih pet.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi razloge nekorištenja i donijeti odluku o postupanju s računalnim programima i licencama za koje se utvrdi da nisu potrebni i neće se koristiti u idućem razdoblju.

U okviru potraživanja od zaposlenih u iznosu od 76.708,00 kn na potraživanja za dane predujmove za službena putovanja u zemlji i inozemstvu odnosi se 41.844,00 kn. Odnose se na šest danih predujmova u iznosu od 23.594,00 kn za službena putovanja u inozemstvo te deset danih predujmova u iznosu od 18.250,00 kn za službena putovanja u zemlji. Pisano izvješće o rezultatima službenog putovanja i obračun putnih troškova nisu podneseni pravodobno (pet odnosno sedam dana nakon povratka s puta), nego sa zakašnjenjem do šest mjeseci.

Uredbom o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Narodne novine 50/92 i 73/93) i Odlukom o načinu odobravanja i provedbe službenih putovanja, koju je donijela ravnateljica u siječnju 2019., propisani su rokovi pravdanja predujmova. Prema odredbi članka 19. navedene Uredbe, propisano je da se izdaci za službeno putovanje u inozemstvo priznaju na temelju obračuna putnih troškova koji se u roku od sedam dana od dana kad je službeno putovanje završeno podnose u skladu s odredbama Uredbe, uz pisani izvještaj koji je ovjerio nadležni naredbodavac.

Odredbom članka 19. navedene Odluke propisano je da je po povratku sa službenog putovanja zaposlenik dužan popuniti obračun putnih troškova u dijelu traženih podataka te podnijeti pisani izvještaj o rezultatima službenog putovanja u roku od pet radnih dana, osim kada je zaposlenik upućen na drugo službeno putovanje u roku od 24 sata.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno dostavljati izvješća o rezultatima službenih putovanja, dokaze o nastalim izdacima tijekom službenog putovanja i obračun putnih troškova u skladu s odredbama Uredbe o izdacima za službena putovanja u inozemstvu koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove i Odlukom o načinu odobravanja i provedbe službenih putovanja.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2019. nije obavljen, što nije u skladu s odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Navedenom odredbom propisana je obveza provođenja popisa imovine i obveza na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance.

Posljednji popis imovine i obveza obavljen je za 2017.

Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2015.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija.

– Popis i revizija knjižnične građe

Knjižnica u Zavodu ustrojena je kao posebna ustrojstvena jedinica Samostalni odjel Biblioteka. Ustrojstvo i upravljanje knjižnicom u sastavu Zavoda, njezina djelatnost i poslovanje, rad s korisnicima te nabava, održavanje, korištenje, smještaj i zaštita knjižničnog fonda uređeni su Pravilnikom o radu knjižnice Zavoda iz listopada 2019. Navedeni Pravilnik donesen je na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19 i 98/19). Knjižnica je upisana u Upisnik knjižnica i knjižnica u sastavu pri središnjem tijelu državne uprave nadležnom za kulturu. Knjižnična djelatnost, između ostalog, obuhvaća provedbu revizije i otpisa građe, promociju knjižnice, stručnu obradu (inventarizaciju, katalogizaciju, klasifikaciju), nabavu knjižnične građe, omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima i drugo. Revizija knjižničnog fonda, prema navedenom Pravilniku, obavlja se u skladu s propisima koji uređuju reviziju i otpis knjižnične građe, a voditelj knjižnice osigurava rad i poslovanje knjižnice u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Koncem 2019. uneseno je 1 813 jedinica knjižnične građe u inventarnu knjigu, a prema posljednjoj reviziji knjižnične građe završenoj koncem veljače 2009. (popis je započeo u 2008.) u inventarnu knjigu unesena je 1 301 jedinica knjižnične građe.

Popis i revizija knjižnične građe nije obavljen u propisanom roku, odnosno u roku koji nije duži od četiri godine.

Odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da proračun i proračunski korisnici koji obavljaju knjižničnu djelatnost popis knjižnične građe mogu obaviti u roku koji nije duži od roka za provođenje obvezne redovne revizije knjižnične građe utvrđenog posebnim podzakonskim aktom. Pravilnikom o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine 21/02) propisan je postupak i određeni rokovi revizije knjižnične građe te otpis knjižnične građe.

Prema odredbi članka 2. navedenog Pravilnika, knjižnice su obvezne provoditi redovite revizije svojih fondova knjižnične građe periodično, ovisno o obimu knjižnične građe. S obzirom na to da Zavod ima fond knjižnične građe do 10 000 jedinica, u skladu s navedenim Pravilnikom obavezan je provoditi reviziju svake četiri godine.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis knjižnične građe u skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe.

– Financijski izvještaji

Zavod je obavezan sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2019. sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Kao dopuna podataka uz financijske izvještaje sastavljene su Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Bilješke uz Bilancu nisu sastavljene. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže podatke o strukturi i namjeni viška prihoda te razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine, što nije u skladu s odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, kojom je propisano da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Veća odstupanja odnose se na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, rashode za intelektualne usluge, članarine i norme.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine te sastavljanje Bilješki uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Ministarstvo financija je u ožujku 2020. od Zavoda zatražilo ispravak financijskih izvještaja za 2019. u dijelu koji se odnosi na potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun. Prema Bilanci, sastavljenoj koncem siječnja 2021., potraživanja za prihode iz proračuna iznosila su 14.145.806,00 kn, a prema ispravljenoj Bilanci iz ožujka 2021. navedena potraživanja iznosila su 16.268.789,00 kn, što je 2.122.983,00 kn više u odnosu na iskazana potraživanja u Bilanci iz siječnja 2021. U dopisu su dane upute na koji se način ispravno evidentira potraživanje za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun. Zavod je napravio ispravak, odnosno sastavio novi financijski izvještaj Bilancu i dostavio je Financijskoj agenciji, a nije ga dostavio Državnom uredu za reviziju, što je trebao učiniti.

Ispravljene financijske izvještaje trebalo je objaviti na mrežnim stranicama Zavoda, što nije učinjeno. Odredbom članka 12. Zakona o proračunu propisano je, između ostalog, da proračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku od osam dana od dana njihove predaje. Odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati, između ostalog i financijske izvještaje i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Zavoda objaviti ispravljene financijske izvještaje prema odredbama Zakona o proračunu te Zakona o pravu na pristup informacijama.

– Izvanbilančne evidencije

U izvanbilančnim evidencijama nisu iskazana potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku, koja prema evidencijama voditelja Službe za praćenje i ublažavanje posljedica nepogoda iznose 29.992.239,00 kn. Odnose se na potraživanja od četiri županije:

Varaždinske, Bjelovarsko-bilogorske, Krapinsko-zagorske i Grada Zagreba.

Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvanbilančnim evidencijama iskazati i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku.

- 2.2. *Zavod prihvaća nalaze u vezi s evidentiranjem poslovnih promjena na propisanim računima Računskog plana, evidentiranjem nabave imovine na propisani način, iskazivanjem rashoda uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja, iskazivanjem cjelokupnih prihoda i rashoda, knjiženjem i evidentiranjem u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih isprava, pribavljanjem suglasnosti ministra financija za plaćanja predujmom u iznosu većem od 50.000,00 kn pojedinačno, usklađivanjem podataka o vrijednosti nefinancijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, obračunom i evidentiranjem ispravka vrijednosti cjelokupne dugotrajne imovine, dostavljanjem izvješća o rezultatima službenih putovanja, dokaza o nastalim izdacima tijekom službenog putovanja i obračuna putnih troškova, popisom imovine i obveza, popisom knjižnične građe, sastavljanjem Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješki uz Bilancu te objavljivanjem ispravljenih financijskih izvještaja. Također, prihvaća preporuku u vezi s utvrđivanjem razloga nekorištenja računalnih programa i licenci i donošenjem odluke o postupanju s računalnim programima i licencama koje se ne koriste te preporuku u vezi s evidentiranjem u izvanbilančnim evidencijama potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku.*

U vezi s nalazom za evidentiranje poslovnih promjena na propisanim računima Računskog plana, u Očitovanju se navodi da su pojedini rashodi i imovina koji nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana evidentirani omaškom na pogrešnom računu pete razine Računskog plana u slučaju rashoda za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata za soboslikarske i ličilačke usluge. Rashodi za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme, rashodi za računalne usluge i evidentiranja lansirnih postaja pogrešno su evidentirani i prijašnjih godina. Navodi da će poslovne promjene evidentirati na za to propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, navodi da su rashodi za plaće za posebne uvjete rada i prekovremeni rad u poslovnim knjigama evidentirani u okviru rashoda za redovan rad jer je tadašnji rukovodeći službenik nadležan za financije i proračun nastavio raditi prema planu prijašnjih godina.

Navodi da se rashodi za prekovremeni rad sada ispravno evidentiraju, a i rashode za plaće za posebne uvjete rada evidentirat će na propisanom računu Računskog plana.

U vezi s nalazom za evidentiranje nabave imovine na propisani način, Zavod u Očitovanju navodi da će nabavu imovine (sustav tehničke zaštite poslovne zgrade koju koristi Zavod, kapitalni projekt METMONIC) evidentirati na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, odnosno evidentirat će na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine i obveza te za navedeno ulaganje povećati nefinancijsku imovinu i vlastite izvore.

Rashode će evidentirati u poslovnim knjigama uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, navodi da je za nabavu usluge pravnog savjetovanja za provedbu kapitalnog projekta METMONIC početno izvješće dostavljeno na pregled i očitovanje 8. rujna 2018., nakon čega je izrađena završna varijanta Početnog izvješća pa je stoga poštovan rok prve dostave. Izvješće za prvo tromjesečje dostavljeno je u roku, 9. prosinca 2018., na kontrolu i očitovanje. Za nabavu usluge pravnog savjetovanja za provedbu kapitalnog projekta AIRQ navedeno izvješće dostavljeno je na pregled i očitovanje 29. studenoga 2018. te je odobreno 4. prosinca 2018. Obavijestit će isporučitelja da šalje izvještaje o izvršenim uslugama prije krajnjeg roka te da obvezno dostavlja račune u skladu s ugovorom kako bi rashode evidentirali u poslovnim knjigama Zavoda po načelu nastanka događaja. U opisanim situacijama računi su prekasno zaprimljeni te nisu evidentirani u 2018. zbog pripreme Godišnjeg financijskog izvještaja.

Također, za preostala dva slučaja u kojima su rashodi evidentirani u izvještajnom razdoblju u kojem su plaćeni radi se o zaprimanju računa/naloga nakon datuma do kojeg su obuhvaćeni računi (za usklađenje) za pripremu Godišnjeg financijskog izvještaja.

U vezi s nalazom za iskazivanja cjelokupnih prihoda i rashoda, u Očitovanju se navodi da su za usluge provođenja praćenja kvalitete zraka u okviru Državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka u poslovnim knjigama evidentirani računi za srpanj, rujan, listopad i studeni 2019., jer za ostale račune Služba za financije, računovodstvo i nabavu nije imala saznanja. Sektor za kvalitetu zraka evidentirao je račune i ugovore o cesiji u skladu s prethodnim uputama tadašnjeg načelnika Sektora za financije, pravne i opće poslove, odnosno računi i ugovor o cesiji prosljeđivani su u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost bez evidentiranja u računovodstvu Zavoda. Nakon što je u rujnu 2019. došlo do promjene načelnika Sektora za financije, pravne i opće poslove, otklonjeni su nedostaci i ispravljene nepravilnosti te se u poslovnim knjigama evidentiraju i u financijskim izvještajima iskazuju cjelokupni prihodi i rashodi pa je stoga nalog već proveden.

U vezi s nalazom za knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih isprava Zavod navodi da se knjiženje u poslovnim knjigama obavlja na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih isprava iz kojih se nedvosmisleno može utvrditi njezin materijalni sadržaj u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U Očitovanju se obrazlaže da je za evidentiranje računa u iznosu od 60.000,00 kn Zavod pokušao doći do potrebnih vjerodostojnih isprava, međutim, u to vrijeme je tadašnji načelnik Sektora za financije, pravne i opće poslove obavljao i kontrolirao svu komunikaciju između pružatelja usluge i Zavoda, a popis zaposlenika koji su obavili sistematski pregled nije pribavio unatoč nalogu.

Protiv tadašnjeg načelnika Sektora kasnije je pokrenut postupak za tešku povredu službene dužnosti koji još uvijek traje i istodobno je rješenjem udaljen iz službe.

U vezi s nalazom za pribavljanje suglasnosti ministra financija za plaćanja predujmom u iznosu većem od 50.000,00 kn pojedinačno, u Očitovanju se navodi da će pri plaćanju predujmom u iznosu većem od 50.000,00 kn pojedinačno pribaviti suglasnost ministra financija u skladu s odredbom Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republika Hrvatske.

Nadalje, navodi se da je plaćanje predujmom bez prethodne suglasnosti ministra financija provedeno za plaćanja usluge priključenja na elektromagnetsku mrežu pružatelju usluge kao jedinom poslovnom subjektu ovlaštenom u Republici Hrvatskoj za tu vrstu usluge te u slučaju nabave servera zbog instalacije programskog rješenja za spajanje s Državnom riznicom, pri čemu je s obzirom na kraj kalendarske i proračunske godine (24. prosinca 2019.) i sredstva koja su bila planirana i osigurana za 2019. u državnom proračunu odlučeno da se plaćanja provedu. U obje situacije radilo se o adhezijskom tipu ugovora u kojem je isključena bilo kakva mogućnost pregovaranja oko uvjeta.

U vezi s nalazom za obračunavanja i evidentiranja obračuna ispravka vrijednosti cjelokupne dugotrajne imovine, u Očitovanju se obrazlaže da je problem iz 2008. te da izvor problema nije u potpunosti detektiran i da će Zavod poduzeti mjere kojima će problem ispravka vrijednosti nastojati riješiti do konca 2021.

U vezi s nalazom za dostavljanje izvješća o rezultatima službenih putovanja, dokaza o nastalim izdacima tijekom službenog putovanja i obračuna putnih troškova, Zavod navodi da se ovaj nalog već provodi u potpunosti. Od siječnja 2019. nakon donošenja Odluke o načinu odobravanja i provedbe službenih putovanja Zavod na način propisan navedenom Odlukom izdaje i odobrava putne naloge za službena putovanja zaposlenika, određuje način, uvjete i visinu naknada troškova te postupke i rokove za obračun i isplatu troškova po obavljenim službenim putovanjima. Potraživanja od zaposlenih u iznosu od 76.708,00 kn odnose se na šest danih predujmova za službena putovanja u inozemstvo te deset danih predujmova za službena putovanja u zemlji i ti su službenici u više navrata pozivani da dostave izvješća o rezultatima službenih putovanja. Od 2020. nadalje nema više takvih slučajeva kašnjenja.

U vezi s popisom imovine i obveza, u Očitovanju se navodi da je Zavod o popisu imovine i obveza Državnom uredu za reviziju dostavio službeno očitovanje 21. prosinca 2020. U tom očitovanju navedeno je da je na kolegiju Zavoda u rujnu 2019. utvrđeno da popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2018. nije proveden te je zatraženo konačno izvješće povjerenstva kako bi se odlučilo o daljnjem postupanju.

Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. te Odluka o osnivanju povjerenstva za popis nije donesena zbog toga jer popis imovine i obveza za 2018. nije završen do konca 2019. Popis financijske imovine i obveza za 2019. je obavljen, dok popis nefinancijske imovine Zavoda za 2019. nije obavljen zato što se popis imovine i obveza za 2018. produžio na cijelu 2019. i prvi kvartal 2020. Nadalje, navodi da je predsjednik inventurnog povjerenstva (koji je bio predsjednik i prijašnjih godina) zamijenjen drugim zaposlenikom, a načelnik Sektora za financije, pravne i opće poslove smijenjen jer, između ostalog, nije poticao provedbu popisa i utvrđivanje stvarnog stanja imovine.

U vezi s nalazom za obavljanje popisa knjižnične građe, u Očitovanju se navodi da su Zavod i specijalna knjižnica u njegovu sastavu do potresa koji se dogodio 20. ožujka 2020. djelovali u neodgovarajućim i prostorno skućenim uvjetima zgrade na Griču. Zbog toga su se u prostoru knjižnice, uz poslove za koje je knjižnica namijenjena, dnevno obavljale i druge za Zavod važne aktivnosti (edukacije, radni sastanci i dogovori, razredbeni ispiti i intervjui, privremeno su smješteni novozaposleni u drugim odjelima dok im se ne bi osigurali uvjeti u jedinicama u kojima su zaposleni i slično).

U tim okolnostima nije bilo izvedivo u potpunosti slijediti preporuke Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe i provoditi reviziju fonda u preporučenim razmacima od četiri godine jer bi to značilo zatvaranje knjižnice na duži rok i odgodu svih dodatnih aktivnosti što nije bilo moguće, kao i povlačenje sve građe (one u posudbi kod korisnika i one koja se tijekom vremena premještala na druge lokacije (Knin, Split)) za što nije bilo nužnog prostora. Nakon potresa Zavod i knjižnica našli su se u još težim okolnostima i bilo je primarno osigurati odvijanje osnovne djelatnosti Zavoda. U 2021. planira se preseljenje fonda koji se još uvijek nalazi na Griču i njegov privremeni sigurni smještaj u prostoru zgrade gdje je privremeno glavno sjedište Zavoda. Nakon toga pristupit će se postupku revizije preseljene građe na najkorektniji način u skladu s postojećim mogućnostima i odredbama Pravilnika. Nadalje, navodi da je u iduće dvije do tri godine planirano preseljenje Zavoda i knjižnice u novu zgradu u kojoj će knjižnica dobiti za svoju djelatnost primjereni smještaj i u taj prostor će se povući sva građa sa svih lokacija te će se obaviti temeljita i cjelovita revizija fonda. U tim okolnostima bit će osigurani uvjeti za puno poštovanje odredaba Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe.

U vezi s nalazom za sastavljanje Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješki uz Bilancu, u Očitovanju se obrazlaže da je za 2019. predana tablica Potencijalne obveze po sudskim sporovima sa samo jednim tužiteljem, jer o postojanju drugih sporova nisu imali nikakvih saznanja, a do kojih su došli tijekom revizije. Bilješke uz financijske izvještaje dostavljaju nadležnom ministarstvu te one sadrže podatke o višku prihoda i primitaka, razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine (npr. pomoći iz inozemstva, rashodi za intelektualne usluge, članarine i norme), obrazloženje za kašnjenje u izvršenju obveza, odnosno sve što nadležno ministarstvo traži pri konsolidaciji financijskih izvještaja. Navodi da do sada nadležno ministarstvo nije imalo primjedbe na dostavljene financijske izvještaje.

U vezi s nalazom za objavljivanja ispravljenih financijskih izvještaja, u Očitovanju se navodi da je Ministarstvo financija u ožujku 2020. od Zavoda zatražilo ispravak financijskih izvještaja za 2019. u dijelu koji se odnosi na potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćenih u proračun. Zavod je napravio ispravak, odnosno sastavio novi financijski izvještaj Bilancu i dostavio Financijskoj agenciji i nadležnom razdjelu.

Zavod se slaže da je ispravljene financijske izvještaje prema odredbama Zakona o proračunu te Zakona o pravu na pristup informacijama potrebno objaviti na mrežnim stranicama kao što su u veljači 2020. objavili financijske izvještaje za 2019. Također, navodi da su od 16. do 20. ožujka 2020., kada je bio rok za objavu ispravljenih izvještaja, radili na pripremi Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020., a onda je potres u Zagrebu 22. ožujka 2020. trajno oštetio zgradu Zavoda na adresi Grič 3 i primorao na iseljenje. Nadalje, u Očitovanju se navodi da je u toj situaciji, kad je prioritet bio osiguranje operativnih zadaća, Zavodu promaknulo objaviti ispravak financijskog izvještaja na mrežnim stranicama.

Zavod prihvaća preporuku prema kojoj je potrebno utvrditi razloge nekorištenja računalnih programa i licenci i donijeti odluke o postupanju s računalnim programima i licencama koje se ne koriste.

U vezi s preporukom za iskazivanja potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u izvanbilančnim evidencijama, u Očitovanju se navodi da Zavod vodi izvanbilančne evidencije, međutim, Sektor za financije, pravne i opće poslove nije imao saznanja o sudskim sporovima u tijeku iz nadležnosti Službe za obranu od tuče pa iz tog razloga oni nisu evidentirani. U tijeku je donošenje zakona kojim će se izvan snage staviti Zakon o sustavu obrane od tuče o čemu ovisi daljnje postupanje.

3. Prihodi

- 3.1. Prihodi Zavoda za 2019. ostvareni su u iznosu od 151.145.500,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 98.856.956,00 kn, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 34.961.439,00 kn te na prihode od pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 17.326.528,00 kn.

– Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga (vlastiti prihodi) ostvareni su u iznosu od 17.326.528,00 kn, a utrošeni su u iznosu od 11.648.588,00 kn. Vrijednosno značajniji vlastiti prihodi ostvareni su od ugovornih hidroloških radova u iznosu od 6.397.310,00 kn, vremenske prognoze u iznosu od 1.939.628,00 kn, produkata prognostičkog modela u iznosu od 1.821.569,00 kn, usluga na redovnom i izvanrednom održavanju automatskih meteoroloških sustava, umjeravanju osjetnika, prikupljanju, obradi, kontroli, dostupnosti i arhiviranju podataka mjerenja u iznosu od 1.413.680,00 kn. Vrijednosno značajniji vlastiti prihodi utrošeni su za intelektualne usluge u iznosu od 4.333.912,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.858.502,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 934.805,00 kn te na službena putovanja u iznosu od 471.671,00 kn.

Zavod nije donio unutarnji dokument kojim bi bili propisani mjerila i način korištenja vlastitih prihoda.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje unutarnjeg akta kojim bi bili propisani mjerila i način korištenja vlastitih prihoda.

- 3.2. *Zavod prihvaća preporuku u vezi s donošenjem unutarnjeg akta kojim bi bili propisani mjerila i način korištenja vlastitih prihoda. U Očitovanju se navodi da je razvidno da su prihodi koje je Zavod ostvario od pruženih usluga utrošeni ciljano i transparentno (primjerice, rashodi koji se odnose na intelektualne usluge namijenjeni su za naknade honorarnim motriteljima na meteorološkim, hidrološkim, tučomjernim postajama i postajama kvalitete zraka) bez čijeg angažmana ne postoji mogućnost prikupljanja podataka s terena te poštovanja hrvatskih propisa i međunarodnih obveza. Naime, u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama Republike Hrvatske, Zavod sudjeluje u međunarodnoj razmjeni meteoroloških, hidroloških i srodnih podataka putem globalnog komunikacijskog i informacijskog sustava u okviru Svjetske meteorološke organizacije i drugih međunarodnih sustava. Nadalje, navodi da su rashodi koji se odnose na usluge tekućeg održavanja ciljano usmjereni u obnovu zastarjele i dotrajale infrastrukture i mjernih instrumenata bez kojih Zavod ne može ostvarivati svoju primarnu zadaću prikupljanja podataka.*

4. Rashodi

4.1. Rashodi su ostvareni u iznosu od 152.403.269,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na materijalne rashode u iznosu od 71.870.634,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 46.274.005,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 34.014.363,00 kn. U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu od 41.176.037,00 kn, od čega se na intelektualne usluge odnosi 29.607.699,00 kn.

– Rashodi za intelektualne usluge

Rashodi za intelektualne usluge planirani su u iznosu od 30.360.029,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 29.607.699,00 kn, što je 752.330,00 kn ili 2,5 % manje od plana. Odnose se na rashode za usluge idejnih rješenja, studija, projektne dokumentacije i stručnog nadzora u iznosu od 6.603.751,00 kn, usluge privremenog zapošljavanja u iznosu od 5.768.715,00 kn, usluge raketara i poslužiteljima generatora u djelovanju obrane od tuče u iznosu od 4.462.490,00 kn, usluge motritelja u iznosu od 4.401.895,00 kn, usluge pravnog savjetovanja u iznosu od 4.007.581,00 kn, autorske honorare u iznosu od 465.081,00 kn, ugovore o djelu u iznosu od 447.311,00 kn i ostale intelektualne usluge u iznosu od 3.450.875,00 kn.

U okviru rashoda za usluge idejnih rješenja, studija, projektne dokumentacije i stručnog nadzora, na usluge izrade izvedbenog projekta za izgradnju upravne zgrade Zavoda na Borongaju u Zagrebu s projektom opreme i dijela inventara odnosi se 3.442.500,00 kn. U prosincu 2018., nakon provedenog postupka javne nabave, zaključen je ugovor za nabavu navedenih usluga u iznosu od 5.970.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 7.462.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Odredbom članka 5. Ugovora određen je rok za izvršenje usluge osam mjeseci od dana zaključenja Ugovora, po fazama i vrstama ugovorenih usluga iz troškovnika (3. kolovoza 2019.). U 2018. ostvareni su rashodi u iznosu od 4.020.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za obavljene usluge u 2019. ispostavljen je račun u iznosu od 3.442.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što je ukupno 7.462.500,00 kn, koliko je i ugovoreno. Navedeni račun ispostavljen je 9. prosinca 2019. te zaprimljen u Zavodu 12. prosinca 2019.

Sastavljen je Zapisnik o izvršenim uslugama 17. prosinca 2019., kojim je utvrđeno da su usluge izvršene u skladu s Ugovorom.

U odnosu na vrijeme zaključenja Ugovora, ugovorenog roka završetka, vrijeme ispostavljanja računa i sastavljenog Zapisnika o izvršenim uslugama, vidljivo je da je pružatelj ugovorene usluge obavio sa zakašnjenjem. Zavod pružatelju usluge nije obračunao ugovornu kaznu zbog prekoračenja roka izvršenja ugovorenih usluga, što nije u skladu s odredbom članka 7. Ugovora kojim je određena ugovorna kazna u slučaju prekoračenja roka izvršenja navedenih usluga, po danu tri promila od ugovorene cijene bez poreza na dodanu vrijednost, najviše do 5,0 %.

Prema obrazloženju Zavoda, učinjen je propust jer Zavod nije obavijestio drugu ugovornu stranu da zadržava pravo na ugovornu kaznu.

Rashodi za usluge privremenog zapošljavanja ostvareni su u iznosu od 5.768.715,00 kn. Financirani su prihodima iz državnog proračuna u iznosu od 3.318.241,00 kn, vlastitim prihodima u iznosu od 1.650.635,00 kn i prihodima od ostalih pomoći i darovnica u iznosu od 799.839,00 kn. Tijekom 2019. posredstvom agencije za privremeno zapošljavanje (dalje u tekstu: Agencija) u Zavodu je radilo 69 agencijskih radnika, koji su obavljali poslove iz djelokruga Zavoda (deset radnika obavljalo je poslove vezano za projekte financirane sredstvima iz EU fondova). Većina agencijskih radnika radila je tijekom cijele 2019., a pojedini su radili duže od jedne godine, odnosno neprekidno od 2017.

S Agencijom su zaključena dva ugovora o ustupanju radnika. U prosincu 2018. zaključen je Ugovor za razdoblje od siječnja do konca prosinca 2019. o ustupanju do 86 agencijskih radnika te dodaci navedenom Ugovoru u siječnju i lipnju 2019. Navedenim dodacima promijenjen je broj ustupljenih radnika do 90. U lipnju 2019. dodatno je zaključen Ugovor o ustupanju do šest agencijskih radnika za razdoblje od srpnja 2019. do lipnja 2020. Ugovorima je određen broj radnika s nazivom radnog mjesta i ustrojstvene jedinice. Radnici su se zapošljavali u sljedećim ustrojstvenim jedinicama: Sektoru za motrenje vremena i klime, Sektoru za meteorološka istraživanja i razvoj, Sektoru za vremenske analize i prognoze, Sektoru za hidrologiju, Sektoru za financije, pravne i opće poslove, Samostalnoj službi za informatiku, Sektoru za kvalitetu zraka, Samostalnoj službi za praćenje i ublažavanje posljedica nepogoda i Samostalnoj službi za daljinske mjerenja.

Ugovorena je provizija od 5,0 % na brutoplaću agencijskog radnika. Dodaci na plaću primjenjuju se prema Kolektivnom ugovoru Zavoda, odnosno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike. Prema ugovorima, regrutaciju i selekciju radnika obavlja Zavod.

Agencija je Zavodu ispostavljala mjesečne račune s pojedinačnim pregledom obračunanih primanja zaposlenika koji sadrži broj sati, cijenu sata, brutoplaću I, doprinose na plaću, brutoplaću II (s doprinosima na plaću), neoporezive naknade (naknada za dnevnice, naknada troškova prijevoza na posao i s posla i druge naknade), proviziju Agencije u visini od 5,0 % na osnovicu koju čini brutoplaća II te obračun poreza na dodanu vrijednost.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Državnog hidrometeorološkog zavoda i Pravilniku o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (rujan 2019.) planirano je 487 radnih mjesta, od kojih je početkom 2019. bilo popunjeno 372, što s prosječnim mjesečnim brojem radnika zaposlenih putem agencije za privremeno zapošljavanje (48) čini ukupno 420 zaposlenih. Ugovorom iz prosinca 2018. ugovoreno je ustupanje agencijskih radnika dijelom i za radna mjesta koja su prema sistematizaciji radnih mjesta u vrijeme zaključenja Ugovora bila popunjena.

Državni ured za reviziju obavljenom revizijom za 2012. Zavodu je naložio kod prijama zaposlenika u državnu službu postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima. Zavod je i nadalje u 2019. zapošljavao putem agencije za privremeno zapošljavanje i to u 2019. u znatno većem broju, mjesečno od 41 do 52, u odnosu na 2012., kada ih je mjesečno bilo do 13.

Zapošljavanje putem agencija za privremeno zapošljavanje nije u skladu s odredbama članka 61. Zakona o državnim službenicima, kojima je propisano da se za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijega karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnoga službenika.

Za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Državna služba na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao može trajati najviše godinu dana. Osobe se u državnu službu na određeno vrijeme primaju putem oglasa, ako navedenim Zakonom nije drugačije određeno. Oglas se objavljuje putem nadležne službe za zapošljavanje, na web-stranici državnog tijela koje raspisuje oglas i web-stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Državni ured za reviziju nalaže kod prijama u državnu službu postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Rashodi za odvjetničke usluge u vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa ostvareni su u iznosu od 225.000,00 kn na temelju zaključenog Ugovora o pružanju pravnih usluga s odvjetničkim uredom u veljači 2019. Navedenim Ugovorom uređena su međusobna prava i obveze ugovornih strana u vezi s pružanjem pravnih usluga u rješavanju imovinskopravnih odnosa i svih drugih pravnih pitanja vezanih za upis automatskih meteoroloških postaja u Republici Hrvatskoj, što uključuje izradu pravnog mišljenja o načinu rješavanja imovinskopravnih pitanja, vezanih za izgradnju zgrade Zavoda, upis prava korištenja Zavoda na navedenoj nekretnini i ostale radnje vezane za rješavanje statusa predmetne nekretnine. Zavod je odvjetničkom uredu predao u rad rješavanje upisa meteoroloških postaja na nekretninama u Republici Hrvatskoj u okviru kapitalnog projekta METMONIC, čiji popis nekretnina je sastavni dio Ugovora, pružanje pravnih usluga vezanih za upravni postupak pred Ministarstvom državne imovine i Ministarstvom poljoprivrede te izradu Ugovora o osnivanju prava služnosti i zemljišnoknjižne postupke upisa prava vlasništva ili služnosti odnosno prava građenja na nekretninama na kojima će biti postavljene meteorološke postaje. Ugovor je na snazi do konačnog rješavanja imovinskopravnih odnosa u pogledu nekretnina, što podrazumijeva upisano pravo vlasništva u korist Zavoda na predmetnim nekretninama. Za navedene usluge ugovorena je odvjetnička naknada u iznosu od 225.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i plaćanje u deset jednakih obroka.

Računi za usluge u rješavanju imovinskopravnih odnosa ispostavljeni su tijekom 2019. u deset jednakih obroka u mjesečnom iznosu od 22.500,00 kn. Mjesečna izvješća o izvršenim uslugama nisu sastavljena te nije vidljivo jesu li i koje ugovorene usluge obavljene. Navedeno nije u skladu s Ugovorom, kojim je određeno da je odvjetnički ured obavezan svaki mjesec predati izvješće o stanju pojedine ugovorene usluge.

Državni ured za reviziju nalaže za obavljene usluge od odvjetničkog ureda zatražiti izvješće o izvršenim uslugama, u skladu s Ugovorom.

Rashodi za usluge raketara i poslužiteljima generatora ostvareni su u iznosu od 4.462.490,00 kn, a odnose se na provedbu aktivnosti Obrana od tuče. Rashodi za usluge motritelja ostvareni su u iznosu od 4.401.895,00 kn. U prosincu 2014. Zavod je donio Pravilnik o obavljanju poslova neprofesionalnih motritelja u Državnom hidrometeorološkom zavodu (dalje u tekstu: Pravilnik).

Prema odredbi članka 2. Pravilnika, u mreži meteoroloških postaja Hrvatske na klimatološkim, kišomjernim postajama, automatskim meteorološkim postajama, nepokretnim pomorskim meteorološkim postajama i fenološkim postajama poslove motrenja i ostalih opsluživanja mjerne i pomoćne opreme obavljaju neprofesionalni motritelji na temelju ugovora o naknadi za obavljanje poslova motritelja.

Osim na navedenim postajama, motrenje se obavlja i na hidrološkim postajama te na postajama Državne mreže za praćenje kvalitete zraka kao i na postajama u okviru Odjela za operativne podloge i podršku sustava obrane od tuče putem poslužitelja obrane od tuče.

Pravilnikom su propisani poslovi i visina naknade na meteorološkim postajama za potrebe operativnih zadataka od interesa za Republiku Hrvatsku koji se odnose na meteorološke postaje (klimatološke, kišomjerne i druge), hidrološke postaje, postaje obrane od tuče, fenološke i mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka.

Ovisno o programu rada pojedine postaje, neprofesionalnim motriteljima Pravilnikom je određena mjesečna naknada. Mjesečne naknade razvrstane su na 17 različitih poslova motritelja, ovisno o vrsti meteorološke postaje, u rasponima od minimalne naknade do maksimalne mjesečne naknade po pojedinom poslu. Ukupna mjesečna naknada za rad na postajama uključuje standardni program rada i dodatni program rada i aktivnosti, kako je određeno u ugovoru. Također, Pravilnikom je određeno da se visine mjesečnih naknada mogu mijenjati u ovisnosti o odobrenim financijskim sredstvima Zavodu iz državnog proračuna, o čemu će motritelji biti pravodobno obaviješteni.

Za svaki od 17 poslova na meteorološkim postajama navedenih u Pravilniku određena je minimalna i maksimalna naknada. Za pojedine poslove određena je minimalna i maksimalna naknada u omjeru 1 : 10 (rad na automatskim meteorološkim postajama od 300,00 kn do 3.000,00 kn), 1 : 5 (rad na klimatološkim postajama od 500,00 kn do 2.500,00 kn), 1 : 6,6 (za rad na kišomjernim postajama od 180,00 kn do 1.200,00 kn) te u omjeru 1 : 3,75 (za rad na postajama za praćenje kvalitete zraka).

Ugovori s neprofesionalnim motriteljima zaključeni su u skladu s odredbama Pravilnika i u skladu s Odlukom čelnika Zavoda iz 2008. o visini naknada za raketare, poslužitelje i druge poslove u sustavu obrane od tuče.

U pojedinim slučajevima s motriteljima su za jednake poslove ugovoreni različiti iznosi mjesečnih naknada, a koji su u okvirima zadanih minimalnih i maksimalnih iznosa naknada propisanih odredbama Pravilnika. Visina naknade uključuje standardni i dodatni program rada.

Pravilnikom nisu određena mjerila i kriteriji u vrednovanju dodatnih poslova na način kojim bi bilo određeno koji dodatni poslovi i u kojem omjeru utječu na formiranje mjesečne naknade za obavljanje poslova neprofesionalnih motritelja prema vrstama poslova navedenih u Pravilniku.

S obzirom na to da su značajni rasponi u visini određenih minimalnih i maksimalnih naknada neprofesionalnim motriteljima, Državni ured za reviziju preporučuje pri određivanju visine naknada odrediti mjerila i kriterije u vrednovanju osnovnih i dodatnih poslova navedenih u Pravilniku.

– Rashodi za zdravstvene usluge

Rashodi za zdravstvene usluge ostvareni su u iznosu od 126.230,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 102.000,00 kn odnose se na sistematski pregled zaposlenika. Sistematski pregled ugovoren je za svih 394 zaposlenika Zavoda u vrijednosti od 197.000,00 kn (500,00 kn/zaposlenik). Ugovoreni rok za obavljanja sistematskih pregleda zaposlenika bio je do konca lipnja 2019. Zavod je usluge sistematskog pregleda za sve zaposlenike koristio i prethodnih godina te su u 2018. ostvareni rashodi u iznosu od 190.000,00 kn (za 380 zaposlenika po 500,00 kn) na temelju ugovora iz ožujka 2018.

Odredbom članka 55. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike propisano je da svi službenici i namještenici do 50 godina starosti svake tri godine, a zaposlenici iznad 50 godina starosti svake dvije godine imaju pravo na sistematski pregled u vrijednosti od 500,00 kn, po cijenama zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a koje će se obavljati u zdravstvenim ustanovama iz osnovne mreže zdravstvene djelatnost, u pravilu prema mjestu rada.

S obzirom na to da su svi zaposlenici Zavoda koristili usluge sistematskog pregleda u 2018., korištenje navedenih usluga i u 2019. nije u skladu s navedenom odredbom Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Državni ured za reviziju nalaže usluge sistematskog pregleda zaposlenika ugovarati i koristiti u rokovima u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

– Rashodi za školarine

U 2019. plaćene su školarine za devet službenika u ukupnom iznosu od 119.460,00 kn. Prema evidenciji o isplaćenim školarinama, od 2011. do konca 2019. na školovanje je upućeno 39 službenika Zavoda. Ugovori o pravima i obvezama koje proizlaze iz stručnog usavršavanja zaključeni su s 19 službenika. Ugovorima je, između ostalog, određeno da se po završetku studija službenik obvezuje ostati u državnoj službi Zavoda najmanje u dvostruko dužem vremenu od trajanja studija. U slučaju prestanka službe prije navedenog roka, službenik je dužan Zavodu nadoknaditi sve uplaćene troškove studija. Školarine su u većini slučajeva isplaćivane za postizanje zvanja doktora znanosti, a manji dio za visoku ili višu stručnu spremu.

Zavod nema podatak jesu li službenici i završili upisani studij, s obzirom na to da se ne prati status službenika upućenog na izobrazbu (u kojoj su fazi školovanja). Od ukupnog broja službenika upućenih na školovanje, njih petero više nisu službenici Zavoda, od kojih troje službenika kojima su školarine plaćane prijašnjih godina nisu vratili uplaćene školarine u ukupnom iznosu od 24.000,00 kn jer s njima nisu bili zaključeni ugovori o pravima i obvezama koje proizlaze iz stručnog usavršavanja. Za plaćene dvije školarine u 2014. i 2015. u ukupnom iznosu od 15.500,00 kn Zavod nema podatak za koga su plaćene. Školarine su plaćane iz proračunskih sredstava i vlastitih prihoda.

Programom rada za 2019., jedan od specifičnih ciljeva Sektora za financije, pravne i opće poslove je praćenje izobrazbe državnih službenika, a zadatak odnosno cilj je izrada plana izobrazbe državnih službenika Zavoda za 2019. te praćenje službenika upućenih na izobrazbu. Zavod nije izradio plan izobrazbe državnih službenika Zavoda za 2019.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje plana izobrazbe državnih službenika Zavoda za proračunsku godinu te praćenje izobrazbe. Nadalje, nalaže poduzeti mjere za nadoknadu uplaćenih troškova studija ako službenik ne završi obrazovanje, u skladu sa zaključenim ugovorom.

4.2. U vezi s nalazom da se kod prijama u državnu službu postupa u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima, u Očitovanju se navodi da kod prijama u državnu službu Zavod postupa u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima te da putem agencije ne zapošljava državne službenike.

Zavod koristi usluge agencije za privremeno zapošljavanje kroz dulje razdoblje zbog kontinuiranog smanjenja broja državnih službenika (odlazak u mirovinu, prelazak u druga tijela i društva, dugotrajna bolovanja) te nemogućnosti redovnog zapošljavanja, a kako bi osigurao neprekidno i neometano obavljanje osnovne djelatnosti. Nadalje, navodi se da je primjerice, kod meteoroloških motrenja u situaciji nemogućnosti redovnog zapošljavanja, nedostatak motritelja potrebno nadomjestiti putem agencije za privremeno zapošljavanje kako ne bi došlo do zatvaranja meteoroloških postaja i neispunjavanja njihova programa rada. To bi posljedično značilo prekid dugogodišnjeg niza motrenja na nekim postajama (neke postaje rade i dulje od 100 godina) koje su dio državne mreže meteoroloških postaja od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Zavod ima potrebu za visoko specijaliziranim deficitarnim zanimanjima koja nisu raspoloživa drugdje u državnoj upravi (npr. diplomirani stručnjaci studija fizike i geofizike – meteorologija, građevinarstva, geologije, informatike, kemije i slično). Korištenjem usluga agencije za privremeno zapošljavanje osigurava se da diplomirani stručnjaci odmah po stjecanju diplome stječu i radno iskustvo u praksi. Također, navodi da stručnjaka meteorologa svake godine diplomira svega nekoliko i oni vrlo brzo po završetku studija dobiju ponude drugih poslodavaca, ako im se ne omogući zapošljavanje u Zavodu. S druge strane, nedostatak ovih visokospecijalističkih zanimanja značajno umanjuje kvalitetu usluživanja javnosti i svih korisnika u društvu te povećava mogućnosti prekida dijela operativnih djelatnosti Zavoda. Zavod prihvaća nalaz u vezi s traženjem izvješća o obavljenim uslugama odvjetničkog ureda te u Očitovanju navodi da se od 2020. pisana izvješća prilažu računima za izvršene usluge.

Zavod prihvaća nalaz u vezi s ugovaranjem i korištenjem usluge sistematskog pregleda zaposlenika u rokovima u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

U Očitovanju navodi da se usluga sistematskog pregleda ugovarala svake godine zbog vrlo specifičnih uvjeta rada i poslova koje obavljaju djelatnici Zavoda. Zavod ima tri laboratorija u kojima djelatnici rukuju s opasnim tvarima, održavaju se tri različite motriteljske mreže (meteorološka, hidrološka i mreža postaja za praćenje kvalitete zraka) po cijeloj Republici Hrvatskoj, pri čemu se djelatnici moraju penjati na antene, obavljati mjerenja u rijekama, rukovati štetnim plinovima i drugo. Također, navodi da se u prostorima Zavoda nalaze razni uređaji koji potencijalno mogu imati štetan utjecaj na zdravlje djelatnika. Zbog svega navedenog i činjenice da se gotovo svake godine otkrije opasna zdravstvena promjena kod pojedinih djelatnika, ta se usluga obavljala na godišnjoj razini, pri čemu nabavna cijena po osobi nije prelazila preporučenih 500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te se račun za predmetnu uslugu uvijek plaćao iz vlastitih prihoda.

Zavod prihvaća preporuku u vezi s određivanjem mjerila i kriterija u vrednovanju osnovnih i dodatnih poslova kod određivanja visine naknada navedenih u Pravilniku o obavljanju poslova neprofesionalnih motritelja u Zavodu. U Očitovanju navodi da će Zavod donijeti izmjene i dopune Pravilnika. Nadalje, obrazlaže da se tijekom prijašnjih godina, ovisno o programu rada na pojedinim meteorološkim postajama, određivala motriteljska naknada. Naknade su se razlikovale ovisno o tipu meteoroloških uređaja, metodama meteoroloških motrenja, učestalosti obavljanja meteoroloških motrenja i slično, a što je vidljivo iz prikupljenih meteoroloških podataka s postaja koji se ili svakodnevno prikupljaju na Zavodu i/ili dostavljaju po završetku svakog mjeseca u mjesečnim izvještajima. Uvidjela se već navedena problematika te su od 2020. u novim ugovorima detaljno specificirani svi poslovi.

Zavod prihvaća nalaz u vezi s donošenjem plana izobrazbe državnih službenika Zavoda za proračunsku godinu i praćenjem izobrazbe te poduzimanjem mjera za nadoknadu uplaćenih troškova studija ako službenik ne završi obrazovanje, u skladu sa zaključenim ugovorom. Zavod je akreditirana znanstvena ustanova i upisana u Upisnik znanstvenih organizacija pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Status znanstvene organizacije omogućava Zavodu da se javlja na natječajne Hrvatske zaklade za znanost za dobivanje sredstava za primijenjena znanstvena istraživanja. Isto tako, status znanstvene organizacije omogućava sudjelovanje u projektima istraživanja i razvoja (IRI projekti) koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj kao znanstvena organizacija, pri čemu ne mora sudjelovati s 15,0 % nacionalnog doprinosa financiranju projekta. U slučaju da Zavod nema status znanstvene organizacije, morali bi sudjelovati u financiranju u rasponu od 15,0 % do 30,0 % sredstava, ovisno o uvjetima natječaja. Projekti koji se provode u Zavodu imaju svrhu stjecanja znanja i svladavanja novih tehnologija i metoda na području primijenjene meteorologije i hidrologije, čime se osigurava praćenje dostignuća na području izrade meteoroloških i hidroloških usluga, a time i osigurava konkurentnost na tržištu. Da bi se zadržao status znanstvene organizacije, nužno je osigurati dovoljan broj znanstvenika u Upisniku znanstvenika pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja. U Upisnik se upisuju samo oni znanstvenici koji su stekli zvanje doktora znanosti. Da bi se to osiguralo, u Zavodu se podržava stjecanje stupnja doktora znanosti kako bi se odlazak doktora znanosti u mirovinu ili na rad u druge institucije nadoknadio novim znanstvenicima.

5. Javna nabava

- 5.1. Zavod je za 2019. donio Plan nabave roba, radova i usluga te pet izmjena i dopuna Plana nabave. Posljednjim izmjenama planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 321.622.385,00 kn.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključen je 31 ugovor za nabavu roba u vrijednosti od 25.477.567,00 kn, šest ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 5.794.516,00 kn i jedan ugovor za nabavu radova u vrijednosti od 819.969,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključen je jedan okvirni sporazum za nabavu roba u vrijednosti od 1.194.219,00 kn. Zaključena su dva dodatka ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 273.400,00 kn, od čega jedan na temelju provedenog pregovaračkog postupka bez prethodne objave u vrijednosti od 25.900,00 kn.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 18.025.932,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 8.795.409,00 kn, roba 8.159.874,00 kn i radova 1.070.649,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Zavod je zaključio 19 godišnjih ugovora za nabavu roba i usluga u iznosu od 4.846.922,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava usluga u ukupnom iznosu od 893.283,00 kn s porezom na dodanu vrijednost koja se odnosi na nabavu održavanja prijevoznih sredstava u iznosu od 515.715,00 kn, usluga interneta (podatkovno spajanje) u iznosu od 230.568,00 kn i usluga čišćenja u iznosu od 147.000,00 kn obavljena je izravno od pružatelja usluga narudžbenicama.

U skladu s odredbama članaka 12. i 15. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu (Narodne novine 59/17), koja je bila na snazi do 8. rujna 2020., odnosno Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu (Narodne novine 97/20), Zavod je obveznik središnje javne nabave. Prema navedenim odredbama, korisnici središnje javne nabave dužni su u roku određenom od strane Središnjeg državnog ureda, odnosno najkasnije do dana objave svog plana nabave za svaku proračunsku godinu, dostaviti Središnjem državnom uredu sve podatke potrebne za provođenje postupaka središnje javne nabave, na način specificiran od strane Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu.

Odlukom o nabavnim kategorijama (Narodne novine 64/16) određene su nabavne kategorije Državnog ureda za središnju javnu nabavu (koji od 2017. postaje Središnji državni ured za središnju javnu nabavu). Točkom I. Odluke o nabavnim kategorijama propisano je da su, između ostalog, elektroničke komunikacijske usluge u pokretnoj i nepokretnoj mreži, usluge čišćenje i redovno održavanje i servisiranje motornih vozila nabavne kategorije Državnog ureda za središnju javnu nabavu, te je nabavu navedenih usluga trebalo provesti putem navedenog tijela.

Državni ured za reviziju nalaže usluge održavanja prijevoznih sredstava, usluge interneta i usluge čišćenja nabavljati putem Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu te Odluke o nabavnim kategorijama.

- 5.2. *U vezi s nalazom za nabavljanje usluga održavanja prijevoznih sredstava, usluga interneta i usluga čišćenja putem Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu te Odluke o nabavnim kategorijama, u Očitovanju se navodi da na stranicama Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu pod kategorijom Okvirni sporazumi i Redovno održavanje i servisiranje motornih vozila piše sljedeći tekst: Predmetna nabavna kategorija nema aktualnih okvirnih sporazuma. U skladu s odredbom članka 17. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu (Narodne novine 59/17), obveznici središnje javne nabave mogu samostalno provoditi postupke javne nabave za nabavne kategorije stavljene u nadležnost Središnjeg državnog ureda te u pravilu sklopiti ugovor/okvirni sporazum s rokom trajanja do zaključenja okvirnog sporazuma, odnosno ugovora od strane Središnjeg državnog ureda u postupcima središnje javne nabave. Budući da je Zavodu ta usluga neophodna zbog veličine voznog parka te prirode posla (geografski razgranata mreža postaja i centara koji se moraju redovno servisirati), navodi da će Zavod tijekom prve polovice 2021. u skladu s odredbom članka 17. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu samostalno provesti javnu nabavu za navedenu uslugu, u skladu s objavljenim Planom nabave Zavoda za 2021.*

Zavod kao znanstvena ustanova i kao pridružena članica CARNET-a tim putem dobiva uslugu interneta. Zbog geografske razgranatosti mreže postaja i centara, uz tu uslugu, Zavodu je potrebna i dodatna usluga podatkovnog povezivanja svojih lokacija. Opseg usluga pokrivenih okvirnim sporazumima Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu za elektroničke komunikacijske usluge u pokretnoj i nepokretnoj mreži ne pokrivaju specifičnu uslugu koja je Zavodu potrebna. Zbog toga navodi da tijekom prve polovice 2021. Zavod planira provesti javnu nabavu za navedenu uslugu, u skladu s objavljenim Planom nabave Zavoda za 2021.

Tijekom 2020. Zavod je raskinuo ugovor za uslugu čišćenja za jednu lokaciju s gospodarskim subjektom koji nije bio ugovoren preko Okvirnog sporazuma Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu. Usluga čišćenja i za navedenu lokaciju ugovorena je odmah potom preko Okvirnog sporazuma Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu. Usluga čišćenja za sve ostale lokacije obuhvaćene su preko Okvirnog sporazuma Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Zavoda za 2012., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Zavod postupio prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog i preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih financijskih kontrola	2007. 2012.	Preporučeno je poduzimanje aktivnosti u cilju ustrojavanja unutarnje revizije na jedan od načina propisanih odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, kako bi se smanjile nepravilnosti te povećala učinkovitost i ekonomičnost poslovanja.	-	nije primjenjivo
2.	Računovodstveno poslovanje	2012.	Naloženo je popis imovine i obveza obavljati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te unutarnjim procedurama i odlukom o imenovanju povjerenstva za popis.	-	nije provedeno
3.	Potraživanja	2012.	Naloženo je u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za sredstva za provođenje operativnog rada obrane od tuče te pravodobno poduzimati mjere naplate, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-	nije provedeno
4.		2012.	Naloženo je za nepravodobno plaćanje obračunati kupcima usluga zatezne kamate, u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima i zaključenim ugovorima.	-	provedeno
5.		2012.	Preporučeno je u dogovoru s Ministarstvom poljoprivrede, koje je nadležno za provedbu Zakona o sustavu obrane od tuče, poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja točnih podataka o osnovicama i iznosima obveznika uplate sredstava za obranu od tuče.	-	nije provedeno
6.	Rashodi za usluge	2012.	Naloženo je pri ugovaranju naknada neprofesionalnim motriteljima jasno odrediti obveze izvoditelja, razdoblje obavljanja usluga te opis poslova i obračun visine naknada, u skladu s odredbama Pravilnika o obavljanju poslova neprofesionalnih motritelja.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
7.		2012.	Naloženo je poslove iz djelokruga i nadležnosti Zavoda obavljati u ustrojstvenim jedinicama Zavoda, na temelju rješenja o prijemu u državnu službu i rasporedu na radno mjesto u okviru redovnih radnih obveza i zadataka zaposlenika. Također je naloženo proračunska sredstva koristiti u skladu s odredbama Zakona o proračunu te ne zaključivati ugovore o autorskom djelu za poslove koji nemaju obilježja autorskog djela prema odredbama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima.	-	provedeno
8.		2012.	Naloženo je usluge sistematskog pregleda zaposlenika ugovarati u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.	-	nije provedeno
9.	Javna nabava	2007. 2012.	Naloženo je nabavu provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	nije primjenjivo
10.		2007. 2012.	Naloženo je pratiti izvršenje ugovora te podatke iz registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ažurirati najmanje svakih šest mjeseci.	-	provedeno

*Zavod nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2012.

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Zavod nije obveznik ustrojavanja unutarnje revizije, nego razdjel Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te navedena preporuka nije primjenjiva.
- Internetska usluga te usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava nabavne su kategorije Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu te navedeni nalog nije primjenjiv.

Zavod je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Zavod prihvaća statuse naloga i preporuka iz prošle revizije.